

טור אורח חיים (סימן רח)

וכתב עוד ו"א ונאכל מפריה ונשבע מטובה ואין לאומרו שאין לחמוד הארץ בשביל פריה וטובה אלא לקיים מצות התלויות בה ע"כ ובה"ג ישנו ו"א הרא"ש ז"ל לא היה אומרו...

שופה (ד.)

דרש רבי שמלאי: מפני מה נתאה משה רבינו ליכנס לא"י? וכי לאכול מפריה הוא צריך? או לשבוע מטובה הוא צריך? אלא כך אמר משה: הרבה מצות נצטוו ישראל ואין מתקיימן אלא בא"י, אכנס אני לארץ כדי שיתקיימו כולן על ידי.

דברים ח

(ב) וזכרת את כל הדרך אשר הליכך ה' אלהיך זה ארבעים שנה במדבר למען ענתך לנסתך לדעת את אשר בלבבך התשמר <מצותו> מצותיו אם לא:

(ג) ויענך וירעבך ויאכלך את המן אשר לא ידעת ולא ידעון אבתוך למען הודעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם:

(ד) שמלתך לא בלתה מעליך ורגלך לא בצקה זה ארבעים שנה:

(ה) וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלהיך מיסרך:

(ו) ושמרת את מצות ה' אלהיך ללכת בדרכיו וליראה אתו:

(ז) כי ה' אלהיך מביאך אל ארץ טובה ארץ נחלי מים עינת ותהמת יצאים בבקעה ובהר:

(ח) ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש:

(ט) ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב נחשת:

(י) ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך:

(יא) השמר לך פן תשכח את ה' אלקיך לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוך היום:

(יב) פן תאכל ושבעת ובתים טובים תבנה וישבת:

(יג) ובקרך וצאנך ירבין וכסף וזהב ירבה לך וכל אשר לך ירבה:

(יד) ורם לבבך ושכחת את ה' אלקיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים:

(טו) המוליכך במדבר הגדל והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים המוציא לך מים מצור החלמיש:

(טז) המאכלך מן במדבר אשר לא ידעון אבתוך למען ענתך ולמען נסתך להיטבך באחריתך:

(יז) ואמרת בלבבך כחי ועצמי ידי עשה לי את החיל הזה:

ספר דברים יא

(י) כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים הוא אשר יצאתם משם אשר תזרע את זרעך והשקית ברגלך כגן הירק:

(יא) והארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשתה מים:

(יב) ארץ אשר ה' אלקיך דרש אתה תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה:

רמב"ן דברים (ח:)

ואמר ואכלת ושבעת וזכרת כי תזכור עבודת מלכים ועמי המדבר, וכאשר תאכל ותשבע צריך הטובה תצרך עליה את השם ורבותיו (זכרות מנח): קבלו שז מלכות עשה, וטעמו ותצרך את ה' אלהיך, וכן ועשית מעקה לנגך (להלן כז ח), וכן ועשית פסח לה' אלהיך (להלן עז א), ולקחת מראשית כל פרי האדמה (להלן כו ז), וכזית וטעם על הארץ הטובה, כמו ועל הארץ הטובה, ילוי שהזכרהו בכל עת שתשבע על השועט ועל הארץ שנתן לך, שניחלנה לך לעולמים ותשבע מטובה, והנה חיוז המלכה האחת בכל מקום:

שו"ת הרשב"א חלק א (סימן קלד)

שאלת מה שאמרו כל הדר בחוצה לארץ כמי שאין לו אלוך.

תשובה לפי שארץ ישראל נקראת נחלת ה' דכתיב (שמואל א' כ"ב) כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה'. והוא יתברך נקרא אלקי הארץ ומיוחדת לו ולא לשרי מעלה כדכתיב בכותיים (מלכים ב' י"ז) כי לא ידעו את משפט אלקי הארץ. ועל כן קרא לע"ז אלהי נכר הארץ. וכתיב (דברים יא) תמיד עיני ה' אלקיך בה. ועיקר מצות התורה כולן בארץ הן עד כי כמה מצות אין נוהגות כלל אלא בארץ. כמו שאמרו במדרש הציבי לך ציונים (ירמיה לט). ועל כן כשבירך יצחק את יעקב שלא מדעתו ונתן לו את הברכות דכתי' (בראשית כ"ז) ויתן לך האלקים מטל השמים וגו' מיד זכה יעקב בברכת אברהם שהיא ירושת הארץ. ולא היה יכול ליתנה לעשו והוא אמרו (שם) בראשית כ"ז / ולך איפוא מה אעשה בני.

רבינו בחיי על דברים (פרק יא פסוק יז)

(יז) ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה תמיד - ע"ד הפשט עיקר השגחתו צריך ההיא, כי צודאי כל הארצות הוא דורש, אצל הענין כי עקר הדרישה וההשגחה שם ומשם מתפשטת לשאר הארצות, כענין הלז צדס שהוא נתון צלמנט הגוף שהוא עקר החיות ומשם החיות מתפשט לשאר האצורים. וזא הכתוב ללמדנו שאין ארץ ישראל נחונה תחת מנושלת הכוכבים והמזלות כשאר הארצות, ואינה נמסרת לדרישת אלקי מעלה כשאר האקלימיין, אצל הקצ"ה צלמנו וצכצודו דורש אותה תמיד, לא מנה עליה משאר הכחות שוער ומושל, וזהו שאמר דוד ע"ה על ארץ ישראל (תהלים פז) כל מעיניך, צלורו עקר השגחתי ועיוני אלו אלא כך, כי משם יתפשט לשאר העולם:

<u>בראשית כב</u>	<u>בראשית יב</u>
(א) ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני: (ב) ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך:	(א) ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך: (ב) ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה: